

EKSAMITÖÖ KOOD

--	--	--	--	--	--

EESTI KEELE KUI TEISE KEELE RIIGIEKSAM

II VIHIK

28. APRILL 2003

II OSA. KUULAMINE

AEG:40 MINUTIT
4 ÜLESANNET

Esimene ülesanne

Küsimused 1–5. Kuulake teksti ja tehke märges ✓ Teie arvates sobiva vastuse (A, B või C) juures olevasse ruutu. Vastake küsimustele kuuldud teksti põhjal.

1. Te kuulete lõiku intervjuust.

Kuhu kulus noormehe laenuraha?

A		Igapäevasele elamisele.
B		Ööklubide ja restoranide peale.
C		Aktsiate ja vanemate peale.

2. Te kuulete lõiku kokandussaatest.

Mis on kastme valmistamisel peamine?

A		Enne tuleb kartulid keeta.
B		Veel tuleb lasta välja joosta.
C		Soola lisada kõige lõpus.

3. Te kuulete katkendit intervjuust.

Millega on üliõpilane rahul?

A		Ühiselamu asukoha ja üüriga.
B		Pesemisvõimalustega.
C		Köögi varustusega.

4. Te kuulete lõiku reisisaatest.

Miks pakkus matk erakordse elamuse?

A		Sõbrad olid head.
B		Jõel oldi vihmaga.
C		Matkati väga ilusas looduses.

**5. Te kuulete lõiku intervjuust.
Mis mõjutas tüdruku otsust õppimisvalikul?**

A	☐	Telesaated naispolitseinikest.
B	☐	Seiklusrikas töö.
C	☐	Soov inimesi aidata.

Teine ülesanne

Küsimused 6–10. Kuulake vestlust ja tehke märke ✓ sellesse ruutu, mis paikneb Teie arvates lause lõpetamiseks sobiva jätku (A, B või C) juures. Vastake küsimustele kuuldud teksti põhjal.

6. Õpetaja riietus peaks

A	☐	taustast hästi eristuma.
B	☐	kõigile huvi pakkuma.
C	☐	sarnanema artisti omaga.

7. Konsultant soovib õpetajal

A	☐	lisada rõivastele värvikaid detaile.
B	☐	kanda ainult sinist ja musta.
C	☐	kanda punast riietust.

8. Algklasside õpetaja peaks

A	☐	püüdma laste tähelepanu riietusega.
B	☐	selga panema roosad riided.
C	☐	selga panema pehmet tooni riided.

9. Õpetaja riietust kujundab

A	☐	tema poolt õpetatav aine.
B	☐	kaunite kunstide õpetaja.
C	☐	vajadus kätega vehkida.

10. Õpetaja arvates on tähtis

A	☐	tunda end oma riietuses hästi.
B	☐	käia alati moega kaasas.
C	☐	pöörata tähelepanu ainult ainele.

Kolmas ülesanne

Küsimused 11–15. Kuulake vestlust ja kirjutage lünka sobiv sõna (arvu võib kirjutada ka numברי(te)ga). Vastake küsimustele kuuldud teksti põhjal.

11. Marju on loomaaia giidina töötanud juba üle..... aasta.
12. Enne iga uut ekskursiooni muidu nii enesekindel tüdruk
13. Tunnistuse saamiseks tuli teha ning üks ekskursioon.
14. Enne komisjonile esinemist harjutas tüdruk oma peal.
15. Oma hobiga on ta aasta teeninud juba neli tuhat krooni.

Neljas ülesanne

Küsimused 16–20. Kuulake monoloogi ja otsustage, kas väide on õige või vale. Tehke märges ✓ vastavasse lahtrisse A või B. Vastake küsimustele kuuldud teksti põhjal.

		õige A	vale B
16.	Aasta õpetaja kandidaadi esitasid kooli direktor ja hoolekogu.		
17.	Õpetajale on aasta õpetaja tiitel märk sellest, et õpilased hindavad teda.		
18.	Lastele on tähtis, et õpetaja aitaks korraldada ka tunniväliseid üritusi.		
19.	Saksa keelt õpivad meelsamini eeskätt need õpilased, kes pole veel Saksamaal käinud.		
20.	Õpetaja arvates on tähtis ennast täiendada loomulikus keelekeskkonnas.		

Esimene ülesanne

Küsimused 1–5. Lugege artiklit ja artiklile järgnevaid väiteid. Iga tekstilõigu (1–5) kohta on esitatud kolm väidet. Otsustage iga lõigu puhul, milline väide (A, B või C) annab edasi loetud lõigu sisu. Tehke märge ✓ Teie arvates sobiva väite ees olevasse ruutu.

Näidis on tähistatud 0-ga.

EESTI JALGPALLUR PEREGA INGLISMAAL**0.**

“Siinsed jalgpallifännid on palju julgemad kui Eesti omad. Tänaval tuntakse mind ära, kohalikud lapsed on isegi sünnipäevale kutsunud,” kirjeldab oma elu Inglismaal Eesti parim jalgpallur Mart Poom. Kesk-Inglismaal Derbys elavad inimesed lihtsamalt ja muretumalt kui Londonis. Poomi maja asub kesklinnast viieminutilise autosõidu kaugusel.

Astume sisse. Puhtusest läikivas majapidamises on ruumi parasjagu. Põrandat katab hea inglise kombe kohaselt vaip. Aknalaua seisab vaasitäis gladioole, Mardi abikaasa Lisseli lemmiklilli, mis tuletavad meelde Eestis elava vanaema aeda.

1.

Ehkki Poomid maksavad kohusetundlikult maja eest järelmaksu, on neil südame põhjas siiski teadmine, et ühel hetkel tuleb jälle kolima hakata. “Jalgpalluri elu on juba selline, et väga palju ette planeerida ei saa.”

Eelmisel kevadel oleks Evertoni jalgpalliklubi Mart Poomi äärepealt üle meelitanud, kuid Derby ei nõustunud eesti mängijat ära laskma. Pikemas plaanis on teada, et kunagi tulevikus suunduvad Poomid ikkagi Eestisse, kus neil siiani teine kodu olemas.

Esimene aasta, mille Mart veetis Inglismaal üksi, ilma naiseta, oli raskevõitu. Õnneks aitas üks inglise perekond kohaneda.

2.

Lahusolek ei kestnud väga kaua – Lissel saabus Derbyse paar kuud enne poeg Markuse sündi. “Kõige tähtsam on, et pere oleks koos,” leiab Lissel.

Kuna Markus sündis Inglismaa pinnal, on tal õigus 16-aastaseks saades Suurbritannia kodakondsust taotleda. “Tal on Eesti pass ja ta on eestlane. Aga kui ta soovib tulevikus Suurbritannia kodakondsust saada, on tal võimalik seda taotleda,” räägib Lissel.

Ise Poomid Briti kodanikeks saada ei kavatse. Samuti otsustasid nad koduseks suhtlemiskeeleks jätta eesti keele.

“Minule on kõige tähtsam, et kogu aeg poleks vaja taotleda tööloa,” jätkab Mart kodakondsuse teemat. “Nüüd on see mure lahenenud.” Möödunud suvel sai Mart Poom alalise elamis- ja tööloa Suurbritannias.

3.

Ehkki tänaval jagub Poomil teretuttavaid palju, on lähedasem tutvuskond jäänud pigem väikseks ja valituks. “Paljud tahaksid olla mu tuttavad, sest ma olen Derby County jalgpallur,” arvab pereisa Mart, “aga tähtis on ikkagi see, et perel oleks hea.”

“Meie, jalgpallurite naised, käime küll omavahel läbi, et lapsed koos mängida saaksid,” lisab Lissel. Tõelise perenaiesena armastab ta õhtuks kuninglikke ja põnevaid söömaeagu valmistada. Ja sugugi mitte Yorkshire’i pudingit – inglise kokakunst pole Poomide südant võitnud.

“Aga teed olen ma Inglismaal hakanud piimaga jooma küll,” mõtiskleb Lissel saadud mõjutuste üle. “Iseenesest pole see ju üldse halb.”

4.

Head vaheldust kodus veedetud õhtule pakub kodunt välja minek. Mõneski Derby väikeses Itaalia restoranis on Poomid juba püsikliendiks saanud. Kui nad vaheldust tahavad, võtavad nad ette reisi Robin Hoodi lugudest tuntud Nottinghami.

Mõnetunnise autosõidu kaugusel asuvas Londonis käivad nad harva. “Vaatasin seal ringi viimati 1995. aastal,” ütleb Lissel. “Üksi pole mõtet minna, aga Mardil on harva kaks vaba päeva.”

Argipäeviti on Lissel enamasti üksi. Hoiab kodu ja sirvib kolm päeva vana Eesti ajalehte, samuti üritab iseseisvalt jätkata Eestis pooleli jäänud õpinguid.

5.

Mõnikord rahulikel pärastlõunatundidel igatseb Lissel Eestisse jäänud sõbrannade ja sugulaste järele. “Vanaemaga ja vennaga olin eriti lähedane,” tunnistab ta.

Õnneks käivad sõbrad-sugulased Poomidel külas ning kuus-seitse korda aastas sõidab Lissel omakorda kodumaale.

Markus käib juba mõnda aega eelkoolis, mida Poomid eestipäraselt lasteaiaks nimetavad. Järgmisel aastal, viieseks saades, läheb Markus päris kooli. “Minu meelest liiga vara,” tunnistab Lissel pisut murelikult. “Inglased iseseisvuvad üldse väga vara. Ja inglased ei kallista nii palju, kui näiteks meie seda oma peres teeme. Aga me oleme väike rahvas, harjunud rohkem ühte hoidma.”

(Ajakirjas Pere ja Kodu ilmunud artikli põhjal)

0. Näidislõik

	A	Mardi abikaasa vanaema on Eestist saatnud vaasitäie gladioole.
✓	B	Elu väljaspool Londonit pole nii keeruline ja probleemiderohke kui pealinnas.
	C	Mart Poomi ilus ja puhas kodu asub kesklinnast üsna kaugel.

1. Esimene lõik

	A	Poomid kavatsevad lähematel aastatel Inglismaalt Eestisse tagasi pöörduda.
	B	Poomid teavad, et võib tulla aeg, kus nad peavad oma praegusest kodust mujale kolima.
	C	Eelmisel kevadel meelitati Poom Evertoni klubisse üle.

2. Teine lõik

	A	Mart Poom peab väga tähtsaks Suurbritannia kodakondsuse saamist.
	B	Inglismaa pinnal sündinud Markus sai automaatselt ka Suurbritannia kodanikuks.
	C	Lissel ütleb, et Markus võib tulevikus soovi korral Briti kodakondsust taotleda.

3. Kolmas lõik

	A	Õhtusöögiks eelistavad Poomid Yorkshire'i pudingit või midagi muud inglispärast.
	B	Teiste jalgpallurite naised on õpetanud Lisseli Yorkshire'i pudingit valmistama.
	C	Lissel on nüüd harjunud inglaste moodi piimaga teed jooma.

4. Neljas lõik

	A	Kui elu Derbys igavaks muutub, sõidavad Poomid Londonisse end tuulutama.
	B	Vahelduseks kodusele õhtule meeldib Poomidele aeg-ajalt käia restoranis.
	C	Argipäevadel vaatab Lissel enamasti üksi linna peal ringi.

5. Viies lõik

	A	Lisseli arvates hoiavad eestlased omavahel rohkem kokku kui näiteks inglased.
	B	Kuigi elatakse Inglismaal, ei tunne Lissel erilist puudust Eestisse jäänud sugulastest.
	C	Poomide peres kallistatakse vähem, kui see on kombeks inglaste peredes.

Teine ülesanne

Küsimused 6–15. Lugege nelja artiklikatkendit (A–D). Tekstide järel näete väiteid (6–15). Valige, millise katkendi kohta need väited käivad. Märkige väite numbri järel valitud katkendile vastav täht (A, B, C või D). Näidis on tähistatud 0-ga.

TALLINNA RESTORANID

- A** Juba paar aastat on Vene tänaval tegutsenud India restoran Elevant. Restorani hoov on palaval päeval mõnusalt jahe, seal võib mugavalt patjadel istuda ning tunda end omaette. Ei mingit lärmi, kusagilt kaugelt on kuulda linnasuminat. Siia tulevad sööma vaid need, kes tunnevad India kööki ja kellele meeldivad rasvased ja vürtsised toidud. Viiest lauast kolme taga istutakse: ühe taga on turistid ja kahes kohalikud inimesed. Meie kahekesi võtame istet akna lähedal olevas lauas. Võtame söömist tõsiselt: tellime suupisted ja põhiroa, kokku on seda viis toitu ja joogid. Poole söömise pealt helistame ja kutsume kohale veel kolmandagi sõbra, aga toitu on nii palju, et isegi kolmekesi ei suuda me seda ära süüa. Teenindus on aga igati lahke ja roogade suure ülejäägi koju kaasa pakkimine on siin loomulik.
- B** Restoran Vasilio on üks vanemaid Kreeka restorane Tallinnas. Eriti meeldib mulle restorani terrassil vabas õhus süüa ja mööduvaid inimesi vaadata. Siin, Vene tänaval, ei ole sellist trügimist nagu Viru tänaval või Raekoja platsil, ruumi olemiseks jätkub kõigile. Vasilio avaldab muljet oma menüü pikkuse ja mitmekesisusega. Siin saab kelnerilt tellida tüüpilisi Kreeka suupisteid ja vähem traditsioonilisi roogi, nende valmistamist juhendab kreeklasest peakokk. Siin leidub igale maitsele midagi – pakutakse erinevaid suupisteid, salateid, suppe ja lihatoite ning riisi või kartulit. Ainult magustoitude valik on väga väike ja see vähenegi, mida pakutakse, on kohutavalt magus. Rahvariietes kelnerid ja ettekandjad oskavad teenindada vähemalt neljas keeles.
- C** Parimad tunnid nautida toitu ja linnavaateid on paar tundi enne päikeseloojangut Olümpia hotelli 14. korruse restorani terrassil. Tumeneva taeva taustal eristuvad selgelt kirikute tornid ja pilvelõhkujate siluetid. Võib näha, kuidas tuledes reisilaevad saabuvad üksteise järel sadamasse. Restorani sisekujunduse põhivärv on valge: valged linad katavad laudu ja ka nõud on käsitsi maalitud valgest fajansist. Isu tekitamiseks pakutakse kohapeal küpsetatud Hispaania ja Itaalia leivakesi võiga. Eelroana pakutakse värskaid, äsja Belgiast toodud merikarpe. Toit on kaunistatud lilleõiega. Ka teised road on ülimalt maitavad. Kui koos arvega toob tähelepanelik ja viisakas kelner veel mõned kommid, on õhtusöök täiuslik.
- D** Vene köögiga Nevski restorani sisekujunduses on kasutatud palju punaseid toone, mis väljendavad väga hästi slaavilikku küllust. Külmal novembriõhtul muudavad ruumi hubasemaks paljud seintel ripuvad maalid ja fotod ning küdev kamin. Eemal, ühes restorani kaugemas nurgas näeme diivanit, millel on palju kuldtikandiga patju. Kuigi menüü on keskmise pikkusega, on selle eripäraks eriti maitavad suupisted. Söömaaja alguses tuuakse sisse suur vaagen suitsulõhe, -pardi, hapukoorekastme ja muude erinevate toitudega. Suurim üllatus rikkalikul vaagnal on aga erakordselt maitsev köögiviljapüree. Meie küsimuse peale, kust see roog pärineb, ütleb kelner, et otse keskturult ühe tädikese käest, kes oma retsepti hoiab saladuses.

Millise katkendi kohta need väited käivad?

A	India restoran
B	Kreeka restoran
C	Olümpia restoran
D	Vene restoran

Restoran on Tallinnas tegutsenud kaks aastat.	0	A
Restorani plussiks on võimalus lauas istudes jälgida mööda kõndivaid inimesi.	6	
Restoran pakub meeldivat eraldatust ning eemalolekut linnakärast.	7	
Seda söögikohta külastavad inimesed teavad, millist toitu nad tahavad.	8	
Restorani rikkalikust menüüst leiab igaüks endale midagi.	9	
Restorani toiduvalik pole just väga suur, kuid eelroog on see-eest rikkalik.	10	
Pakutud eelroog on välismaist päritolu ning kaunilt ehitud.	11	
Road on nii suured, et üks lisasööjagi ei jaks taldrikuid tühjaks teha.	12	
Mõistev ja hoolas teenindaja annab restoranielamusele lõpliku sära.	13	
Teenindaja oskab naljaga pooleks toidu päritolu selgitada.	14	
Rahvuslikult riietatud teenindajad suhtlevad vabalt välismaalastest klientidega.	15	

Kolmas ülesanne

Küsimused 16–20. Lugege artiklit, millest on välja lõigatud viis lõiku. Valige lõikude hulgast (A–H) artiklisse sobivad (üks lõik jääb üle) ja paigutage need õigesse kohta (16–20).

Näidis on tähistatud 0-ga.

NOORED ETTEVÕTJAD MESSIL TEEVIIT

Messil Teeviit toimuval õpilasfirmade laadal pakuvad koolilapsed oma ettevõtete teenuseid ja toodangut. Laadal on boksid üles seadnud kolmkümmend õpilasfirmat. Boksid on kujundatud lõbusalt.

(0) N

Silmatorkavalt aktiivne müük käis eile Tsirguliina gümnaasiumi boksi juures. Sealsed noored võtsid kätte ja hakkasid tootma kaelapaelu, mis on noorte hulgas praegu väga populaarsed. Kaelapaela otsa saab riputada näiteks mobiili või kaelakaardi.

(16) _____

Võtmepaela materjaliks on tugev nöör. Kõik paelad on kaunistatud huvitavate mustritega. Kasutatud on hiina hieroglüüfe, mõnedel paeltel on peal ka kooli logo, neid pakutakse oma kooli vilistlastele.

(17) _____

Kõrvalboksis müüb oma kaupa aga ka teine Tsirguliina kooli firma nimega Zirgu, kes on ise meisterdanud lauamängu “Mõista-mõista”. Kuigi tavaliselt on õpilasfirmad keskkoolilaste mängumaa, on Zirgu lauamäng üheksanda klassi laste idee.

(18) _____

Loodud firmad hakkavad käima mööda messe ja laatasid, esinemiseks peavad nad endale ise sponsorid otsima. Lõppvõistluseks esitavad nad korraliku aruande, selgitavad oma müügistrateegiat ja muud äritegevuses toimunut.

(19) _____

Nii kaelapaelte kui lauamängude tootmise firma algkapital oli 1500 krooni, kogu ülejäänud raha on ärihuvilised noored ise kogunud. Tsirguliina gümnaasiumis on firmasid tehtud kolm aastat ja igal aastal on jäädud kasumisse.

(20) _____

Valige siit sobivad lõigud!

- N** Neist võib leida kõikvõimalikku naljakat ja ka kasulikku kraami, alates ehetest, vöödest, kaussidest-karpidest. Paljud õpilasfirmad on tõsiselt pingutanud, et müügiboks oleks nähtav ning meelitaks ostma.
- A** Alguses valisid õpilased paeltele hieroglüüfid väljanägemise järgi, hiljem uurisid nad Internetist välja ka tähendused – mõned hieroglüüfid tähistavad jõukust, teised aga aasta-vahetusega seotud soove.
- B** Samas ei maksa riik tänapäeval kogu haridust kinni. Kutsume osalejaid ja messikülastajaid üles avaldama arvamust, kes ja kui palju peaks Eestis hariduse eest maksma, selgitas Teeviida projektijuht Helen Metsis. Kas rahakoti rauad peab avama õppur, riik või tööandja?
- C** Esitluse põhjal valib žürii välja parima õpilasfirma. On endastmõistetav, et parim firma on jäänud kasumisse. Kuna firmad töötavad aktsiaseltsi põhimõttel, siis jaotatakse kasum aktsionärideks olevate õpilaste ja õpetajate vahel.
- D** Peale kaelapaelte valmistavad nad ka võtmehoidmispaelu, mis käivad taskusse, ja helkurpaelu, mida võib riputada kas koti või jope külge. Ise kiitsid müüjad, et need on praegu hästi popid asjad, vastupidavad ja praktilised. Pikk kaelapael maksab 50 krooni, lühem võtmepael 25 krooni.
- E** Kooli majandusringi juhi Meeli Mardingu sõnul leiavad ettevõtlikud noored õpilasfirmades kätte õige teeotsa. Firms tegutsedes saavad noored teada, mida nad õppida tahavad ja kas nad saaksid ettevõtja tööga hakkama.
- H** Mängukomplektis on põhikaardid, mille peale laotakse teadmiste alusel lisakaarte, olemas on näiteks lippude, laulude ja staaridega komplektid. Üks lauamängu komplekt maksab 50 krooni.
- Õpilasfirmad moodustatakse majandusklasside juurde.

Neljas ülesanne

Küsimused 21–30. Lugege artiklit. Valige teksti all olevate sõnade hulgast välja lünkadesse (21–30) sobivad sõnad ja kirjutage lünka valitud vormi ees olev täht (A, B, C, D).

Näidis on tähistatud 0-ga.

ALLAHINDLUS RÕIVAPOES

Aastas on vähemalt kahel korral peaaegu kõigis rõivapoodides korraga allahindlus: talvel ja suvel. Allahinnatud (0) **A** seast võib leida tõelisi pärleid. Väikestest kauplustest leiab neid (21) vaevaga kui suurtest. Suurtes kaubamajades on palju tavahindadega huvitavaid rõivaid, mis lausa tõmbavad enda poole. Need üllatavate hindadega toredad ja moekad riideesemed ostetakse kohe alguses ära. Pole ka ime, sest tõeliselt vahvaid mudeleid on vaid (22) eksemplariid. Allahindlustel käies ärge kaotage praktilist meelt – mitte kõik, mis soodsalt saadaval, pole hea ja moodne.

Soodsalt pakutava hooajakauba vahel kõndides tuleb säilitada kaine mõistus, kuna jaanuaris alanud hinnaalandus ei puuduta ainult (23) moekaupa. Hulgaliselt on nende vahele peidetud esemeid, mis on lootusetult moest läinud või suvel müümata (24) Kui suvistel allahindlustel talvekaupa tavaliselt ei pakuta, siis jaanuaris on asi vastupidine. Nii mõneski suures kaubamajas pakutakse talvisel allahindlusel (25) suvekaupa. Samas võib (26) ka tõeliselt toredaid riideid. Allahindlusele minnes varuge rohkem aega, (27) järjekord proovikabiini võib olla pikk.

Ostjate õnneks võib jaanuaris muretsesetud (28) veel mitu kuud julgelt kanda. Soodsad pakkumised on hea võimalus neile, kes pole raatsinud mõnd endale poes meeldima hakanud kehakatet veel osta. Kasutage allahindlusi, et oma lemmikriided taas üle vaadata. Pole mingi saladus, et enne külma või sooja aastaaja lõppu, veebruaris ja augustis, (29) lõppeva hooaja kaupade hinnad veel umbes 20 protsenti. Kui mujal maailmas on tavaline ka 70 protsenti allahindlust, siis Eesti kauplustes kauba hind üle 50 protsenti ei kuku. Huvitavad aksessuaarid (30) vööd, kotid ja juuksehted odavnevad kahjuks tavaliselt vaid 10–15 protsenti.

SL Õhtulehe järgi

0	A	rõivaste	B	rõivas	C	rõivad	D	rõiva
21	A	kergem	B	kergeta	C	kergemast	D	kergemaga
22	A	üksikuid	B	üksikute	C	üksikud	D	üksikutel
23	A	talvist	B	talviseid	C	talvise	D	talvised
24	A	jäänud	B	jäädnud	C	jäämas	D	jäädes
25	A	suureliselt	B	hulgaliselt	C	mahuliselt	D	arvuliselt
26	A	leidma	B	leida	C	leia	D	leiab
27	A	kus	B	aga	C	sest	D	kuigi
28	A	talveriided	B	talveriide	C	talveriideid	D	talveriie
29	A	laskuvad	B	kulutavad	C	kuluvad	D	langevad
30	A	kui	B	nagu	C	kuigi	D	kuna

Viies ülesanne

Küsimused 31–40. Leidke lausele sobiv jätk (B–P) ja kirjutage selle ees olev täht vastavasse ruutu. Kaks lausejätku jääb üle.

Näidis on tähistatud 0-ga.

UUED TÖÖRIISTAD KUTSEKOOLIDELE		
0	Varsti saavad kutsekoolide õpilased oma töökodades paremini töötada,	A
31	Lisaks muudele vajalikele töövahenditele on kingituse hulgas ka	
32	Esimesena anti kingitus kätte Torma kutsekooli õpilastele,	
33	Kooli kutseõpetuse õpetaja, kes õpetab ligi 300 õpilast,	
34	Õpetaja sõnul on kingituseks saadud tööriistade valik väga hea,	
35	Kui siiani töötasid õpilased vanade ja ebamugavate tööriistadega,	
36	Lõpukursuse õpilaste arvates oleksid nad kindlasti paremini õppinud,	
37	Vabal ajal istusid poisid seni rohkem arvutiklassis kuvarite taga,	
38	Nende sõnade kinnituseks ütleb üks küünlajalga valmistav poiss,	
39	Oma vabast ajast on töökojas mööblidetaile lihvimas ka teine poiss,	
40	Kooli direktor peab õpilaste huvi meisterdamise vastu kasulikuks	

Lausejätkud:

A	sest haridusministeerium kingib koolidele ligi viie miljoni krooni eest tööriistu.
B	kui kingitus oleks tehtud vähemalt paar aastat tagasi.
C	muuseumi rajamiseks kulutatud aeg ja raha õigustavad ennast.
D	sest nemad peavad valmistuma rahvusvaheliseks õpilastööde näituseks.
E	aga nende vastupidavus õpilaste käes selgub alles töö käigus.
H	milleks on kohaliku gümnaasiumi õpilaste fotonäitus.
I	kaasaegne elektriku tööriistade komplekt.
K	praegu aga tulevad paljud ka pärast tunde töökotta midagi meisterdama.
L	et jututoas pole ta juba mitu nädalat lobisemas käinud.
M	siis nüüd uute töövahenditega toimetades on nad lausa vaimustuses.
N	ütles, et uute tööriistadega saab õppida kõige kaasaegsemaid töövõtteid.
O	kes ütleb, et kui ta selle töö lõpetab, siis teeb ta oma pruudi fotole raami.
P	ja loodab, et edaspidi valmib ka kooli uus mööbel õpilaste kätetööna.